

Dosarul nr.1a-440/23
Buiucani)
nr. 1-21001628-02-1a-28022023
Radu

Judecătoria Chişinău (sediul
Judecător: Grecu

D E C I Z I E

24 ianuarie 2024
Chişinău

mun.

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,
În componenţa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător
Judecători
Denis
Grefier
Cu participarea
Procurorului
Avocatului în interesele inculpatului
Inculpatului

Spoială Alexandru
Gîrbu Silvia şi Băbălău
Grigoraş Valeria
Plîngău Alexandru
Sanduleac Victor
Talpa Ghenadie

a judecat, în şedinţă publică, în ordine de apel, apelul avocatului Marco Dumitru, în interesele inculpatului Talpă Ghenadie declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr.1-51/2021 din 25 ianuarie 2023, în cauza penală privind condamnarea lui,

Talpa Ghenadie *****, născut la
*****, IDNP *****, originar din r. *****,
domiciliat în r. *****, s. *****, moldovean,
cetăţean al Republicii Moldova, nesupus
militar, celibatar, fără persoane la întreţinere,
fără antecedente penale,

în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în prima instanţă: *21 ianuarie 2021 – 25 ianuarie 2023*, în instanţa de apel: *28 februarie 2023 – 21 iunie 2023* (în procedura judecătorului Diaconu Mihail); *21 iunie 2023 – 24 ianuarie 2024* (în procedura judecătorului Băbălău Denis).

Procedura de citare legală respectată.

Procurorul pledează pentru respingerea apelului declarat de apărător, în interesele inculpatului.

Avocatul în interesele inculpatului, cât și inculpatul Talpa Ghenadie solicită admiterea apelului declarat din motivele de fapt și de drept invocate.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-51/2021 din 25 ianuarie 2023, s-a recunoscut vinovat Talpa Ghenadie *****, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, și în baza acestei Legi i s-a aplicat pedeapsă sub formă de amendă în cuantum de 600 (șase sute) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 32000 (trei zeci și două mii) lei. S-a explicat lui Talpa Ghenadie *****, că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine definitivă. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral. S-a admis acțiunea civilă depusă de Palamaru Dumitru, privind încasarea sumei de 450 (patru sute cincizeci) euro cu titlu de prejudiciu material. S-a încasat din contul lui Talpa Ghenadie *****, în contul părții vătămate Palamaru Dumitru, suma de 450 (patru sute cincizeci) de euro, sau echivalentul acesteia calculate conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data încasării acesteia, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Talpa Ghenadie, la 02 iunie 2020, urmărind scopul inducerii în eroare și dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul confecționării unei carcase din metal, în timp ce se afla în mun. Chișinău, *****, *****, a însușit de la Palamaru Dumitru mijloace bănești în sumă de 450 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei de la data comiterii infracțiunii constituia suma de 8761 lei, însă nu și-a onorat obligațiile asumate, însușind mijloacele bănești, prin ce a cauzat părții vătămate Palamaru Dumitru, o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 8761 lei.

3. *Asfel, prin acțiunile lui intenționate **Talpa Ghenadie** ***** a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calității substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și determinarea încheierii actului juridic de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții considerabile, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) din Codul penal.*

4. Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 ianuarie 2023, avocatul Marco Dumitru, în interesele inculpatului Talpa Ghenadie, a declarat apel în care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorie Chișinău (sediul Buiucani) din data de 25 ianuarie 2023 în dosarul penal nr. 1-51/2021, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță,

prin care inculpatul Talpa Ghenadie să fie achitat în raport cu învinuirile aduse din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

5. În motivarea cererii de apel, inculpatul invocă că, analiza conținutului sentinței denotă caracterul ilegal și neîntemeiat al soluției adoptate, or în speță, se atestă prezența mai multor vicii fundamentale care au afectat hotărârea contestată. Modul de expunere în sentință a faptelor pretinse a fi prejudiciabile, a analizei probelor și a concluziilor instanței, denotă lipsa logicii juridice.

6. Susține că, în speța dată, învinuirea a fost bazată în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate Palamaru Dumitru, fapt inadmisibil din punct de vedere al dreptului procesual penal. Prin urmare obligația probațiunii îi revine acuzatorului și nu inculpatului, mai mult ca atât că toate dubiile urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului. Urmează a fi reținut, că în declarațiile părții vătămate Palamaru Dumitru, care de fapt este unica probă pe care acuzarea și-a construit învinuirea, există multe contradicții și divergențe, care urmează incontestabil a fi interpretate în favoarea inculpatului.

7. Relatează că, potrivit învinuirii acuzarea i-a imputat inculpatului dobândirea ilicită a averii altei persoane, pe când dispoziția art.190 din Codul penal, în redacție nouă prevede doar „sustragerea” ca formă de escrocherie. Sub acest aspect, argumentele invocate de către apărare pe parcursul examinării cauzei, și-au găsit confirmare în speță, deoarece organul învinuirii de stat investit cu cercetarea cauzei, nu au constatat și nu au apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată lui Talpa Ghenadie, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și de drept material, în coraport cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8. Menționează că, în partea ce ține de declarațiile date de către partea vătămată Palamaru Dumitru în cadrul ședinței de judecată sunt dubioase, contradictorii, și nu coroborează cu restul materialelor cauzei. Or, divergențele dintre actul de învinuire și circumstanțele stabilite în ședința de judecată nu au putut fi înlăturate, astfel învinuirea adusă inculpatului fiind bazată pe presupuneri, iar la materialele cauzei lipsesc cu desăvârșire careva probe și nici nu au fost prezentate și examinate, ce ar dovedi incontestabil, în afara oricăror dubii comiterea de către inculpat a infracțiunii imputate.

9. Mai mult, enunță că, prima instanță nu a dat apreciere argumentelor și probelor apărării, prin urmare, în lipsa unui răspuns clar și explicit referitor la argumentele esențiale invocate de parte în judecată, hotărârea judecătorească se consideră nemotivată.

10. În ședința instanței de apel, *avocatul Sanduleac Victor în interesele inculpatului Talpa Ghenadie, cât și ultimul* au solicitat admiterea apelului din motivele invocate. *Procurorul Plîngău Alexandru* a pledat pentru respingerea apelului ca fiind neîntemeiat. *Partea vătămată Palamaru Dumitru* fiind citată legal, în ședință nu s-a prezentat, motivele neprezentării nefiind comunicate instanței de apel, și astfel

Colegiul penal, audiind opinia participanților la proces, în temeiul art. 412 alin.(5-7) Cod de procedură penală, a dispus examinarea cauzei în lipsa părții vătămate.

11. *Colegiul penal, audiind participanții prezenți, examinând materialele cauzei penale, consideră ca fiind neîntemeiat apelul declarat și pasibil de a fi respins, cu menținerea sentinței atacate ca fiind legală și întemeiată, din următoarele considerente.*

12. *Conform art.400 alin.(1) din Codul de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.*

13. *Potrivit art.414 alin.(1)-(2) din Codul de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.*

14. *Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.*

15. *Conform art.415 alin. (1)-(2) din Codul de procedură penală, **instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. 33-35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei.***

16. *În temeiul celor relevate supra, Colegiul penal conchide că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Talpa Ghenadie a săvârșit infracțiunea imputată acestuia. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.*

17. Astfel, acțiunile lui Talpa Ghenadie au fost calificate ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calității substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și determinarea încheierii actului juridic de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții considerabile, și încadrate în baza art. 190 alin.(1) din Codul penal, întrucât, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică concret asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

18. Pe parcursul examinării cauzei penale, instanța de fond a reținut examinarea cauzei în fond în lipsa, deoarece inculpatul Talpa Ghenadie nu se prezenta la ședințele de judecată, în privința ultimului a fost emisă încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din data 25 mai 2021, privind anunțarea acestuia în căutare.

19. *Fiind audiat în instanța de fond, inculpatul Talpa Ghenadie a declarat că, aproximativ în anul 2020, Palamaru Dumitru s-a apropiat la atelierul său ca să îi confecționeze o carcasă metalică. S-a deplasat la acesta acasă, a luat măsurile, totodată a luat și avansul în sumă de 450 euro, a luat metalul și dumnealui seara a venit la atelier, a văzut că inculpatul nu este și a început să sară la bătaie la băieți. Partea vătămată l-a telefonat și a început să îl numească pe inculpat cu cuvinte necenzurate la telefon, a spus că o să îi restituie banii dar acesta a refuzat și i-a zis că are nevoie de lucrare. A doua zi a spus să îi întoarcă banii, după care iar a dorit să îi fie efectuată lucrarea și așa a continuat un timp, după care s-a adresat la poliție. Vecinul de la atelierul la care activa l-a recomandat lui Palamaru Dumitru, vecinului dat tot i-a efectuat o asemenea carcasă. Părții vătămate urma să îi facă o carcasă diferită. În domeniul meșteșugăritului activează din 2011, iar compania a fost deschisă în anul 2017. Palamaru Dumitru a refuzat să încheie un contract pentru banii primiți și nu a întocmit careva recipise sau contracte, deoarece Palamaru Dumitru a refuzat invocându-i că locuiește în apropiere și cunoaște că efectuează lucrări la atelier, suma care a primit-o era de 450 euro, si era în formă de avans. Metalul l-a procurat în aceeași zi, când a fost partea vătămată la atelier, metalul era acolo. Metalul a costat 600 euro, restul banilor a adăugat de la sine. Metalul procurat se află în alt atelier deoarece a schimbat atelierul și este păstrat și până a ziua de astăzi. De regulă cu alte persoane încheia contract de prestări servicii, iar cu Palamaru Dumitru nu a încheiat. Nu își amintește exact în ce termen trebuia executată lucrarea, dar posibil a fost de două săptămâni. La acel moment mai avea careva comenzi, dar nu mai multe de trei. Nu a executat lucrarea deoarece Palamaru Dumitru a sărit la el la bătaie. A fost pe poziția de a-i întoarce avansul înapoi și nu s-a eschivat de la contactul cu Palamaru Dumitru.*

20. *Fiind audiată în instanța de fond partea vătămată Palamaru Dumitru, a declarat că, pe Talpa Ghenadie îl cunoaște aproximativ din anul 2020, luna iunie când a dorit să-i confecționeze o carcasă metalică. Talpa Ghenadie închiria un garaj în apropierea garajului său pe care la fel îl avea închiriat. Acolo a și făcut cunoștință cu*

inculpatul. În una din zile s-a apropiat de Talpa Ghenadie și i-a comunicat că dorește să-i confecționeze o carcasă metalică, ultimul a căzut de acord, și au stabilit ziua când acesta urma să vină să facă măsurările. Inculpatul a venit acasă la orele 07:00, unde a efectuat măsurările și a calculat materialul necesar și costul acestuia, pentru care, inculpatul a solicitat suma de 450 euro ca să-l procure, invocând motivul că în acea zi mai are alte comenzi și dorește să folosească un transport unic. Seara când a trecut pe la atelierul inculpatului, materialul nu era procurat. În următoarele zile acesta s-a eschivat de la convorbirile telefonice și nu l-a mai făcut văzut. De la data de 02.06.2020 - 08.06.2020, nu a avut nici un răspuns, decât faptul că nu se află în țară și urma să revină în ziua următoare. În aceeași zi a primit un mesaj prin care i-a spus că îl va contacta mai târziu, aceia fiind și ultima legătură. La data de 22.06.2020, i-a expediat un mesaj inculpatului prin care a solicitat să se clarifice fără a apela la autorități, însă inculpatul nu i-a răspuns, ca urmare s-a adresat la poliție. Inculpatul l-a convins să-i transmită banii pentru confecționarea carcasei din motiv că acesta închiria în apropiere de el un garaj și îl vedea cum lucrează. Banii au fost transmiși acasă după măsurări, însă careva acte nu au întocmit și nu a fost prezenți careva martori. Suma de 450 euro este un prejudiciu considerabil pentru el. Nu a cerut să-i fie întorși banii înapoi în acea zi când a văzut că nu a cumpărat materialul, deoarece inculpatul i-a comunicat că o să procure metalul a doua zi. În dimineața când s-a înțeles cu inculpatul, i-a fost spus că îi va face lucrarea în două săptămâni. Lucrările pe care le-a văzut anterior în garajul ce îl închiria Talpa Ghenadie, nu erau finalizate. Dar din ceea ce a văzut, i-a plăcut cum lucrează. Faptul că a fost a doua zi la atelierul dat, se poate confirma de lucrătorii lui Talpa Ghenadie. A solicitat să fie încasat prejudiciul material de la inculpat.

21. În cadrul examinării cauzei penale, în ordine de apel, fiind audiat inculpatul Talpa Ghenadie, a declarat că, învinuirea îi este clară și o cunoaște, susține declarațiile date în instanța de fond. La întrebările adresate, a indicat că, materialul l-a procurat de la "Bemet-Com", facturi sunt, însă nu le are la moment.

22. Astfel, deși inculpatul Talpa Ghenadie vina în comiterea infracțiunii nu o recunoaște, Colegiul penal concluzionează că, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal se bazează pe următoarele probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și care coroborează între ele, după cum urmează:

- ***Procesul-verbal de audiere a părții vătămate Palamaru Dumitru.***

23. La examinarea cauzei penale, în ordine de apel, procurorul a reiterat probele invocate și cercetate de către instanța de fond.

24. Astfel, analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, Colegiul penal constată că ele demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal și că acțiunile inculpatului au fost corect calificate de către prima instanță prin prisma articolului sus-enunțat,

adică inculpatul Talpa Ghenadie a săvârșit escrocheria, după semnele calificative dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calității substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și determinarea încheierii actului juridic de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții considerabile .

25. În consecință, instanța de apel menționează că, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, luând în considerație că, din probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală și ansamblul probelor scrise ale cauzei indicate supra, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptelor și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii de escrocherie.

26. Colegiul penal reține următoarea faptă infracțională, și anume *"Talpa Ghenadie, la 02 iunie 2020, urmărind scopul inducerii în eroare și dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul confecționării unei carcase din metal, în timp ce se afla în mun. Chișinău, *****, *****, a însușit de la Palamaru Dumitru mijloace bănești în sumă de 450 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei de la data comiterii infracțiunii constituia suma de 8761 lei, însă nu și-a onorat obligațiile asumate, însușind mijloacele bănești, prin ce a cauzat părții vătămate Palamaru Dumitru, o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 8761 lei"*.

27. În acest sens cu referire la componența infracțiunii de escrocherie, Colegiul penal reține că, dincolo de orice dubiu rezonabil se atestă cumularea și consumarea atât a semnelor obiective cât și subiective a componenței de infracțiune și anume prin săvârșirea faptei date a fost adusă atingere valorilor sociale cu privire la posesia asupra bunurilor, la caz inculpatul a însușit bunuri prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în suma totală de 450 euro, echivalentul sumei de 8761 lei, conform schimbului valutar al BNM la data comiterii infracțiunii, care aparțin părții vătămate, cauzându-i astfel acestuia daune considerabile.

28. În continuare, instanța de apel reține ca realizată fapta infracțională prin săvârșirea acțiunii de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane de prezentare ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, ori prin intermediul inducerii în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că, ultimul

este îndreptăţit a le lua. Astfel încât, la caz, însușite fiind *mijloacele bănești în sumă de 450 Euro, care conform cursului de schimb valutar al BNM la data de 02 iunie 2020, data comiterii faptei, constituia suma de 8761 lei, ce aparțin părții vătămate Palamaru Dumitru.*

29. Instanța de apel reține că, fapta infracțională comisă a fost realizată prin acțiunea privind dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere, și anume ”...*Talpa Ghenadie, la 02 iunie 2020, urmărind scopul inducerii în eroare și dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul confecționării unei carcase din metal, în timp ce se afla în mun. Chișinău, *****, *****, a însușit de la Palamaru Dumitru mijloace bănești în sumă de 450 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei de la data comiterii infracțiunii constituia suma de 8761 lei, însă nu și-a onorat obligațiile asumate, însușind mijloacele bănești...*” precum și urmarea prejudiciabilă prin care a fost cauzată părții vătămate daune considerabile în mărime totală de 8761 lei, legătura causală fiind una directă dintre faptă și urmarea dată.

30. În mod subsecvent cu referire la latura subiectivă, Colegiul penal constată că, Talpa Ghenadie a acționat cu vinovăție sub formă de intenție directă, ”...*urmărind scopul inducerii în eroare și dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase...*” ori ultimul în cumulul probelor cercetate își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările lor prejudiciabile și a dorit în mod conștient survenirea acestor urmări, ultimul fiind responsabil și având vârsta subiectului infracțiunii.

31. Colegiul penal reține că, dincolo de orice dubiu rezonabil vinovăția inculpatului se reține într-o legătura causală directă dintre **depozițiile inculpatului Talpa Ghenadie**, care a declarat că, ”...*S-a deplasat la acesta acasă, a luat măsurile, totodată a luat și avansul în sumă de 450 euro, a luat metalul și dumnealui seara a venit la atelier... A doua zi a spus să îi întoarcă banii, după care iar a dorit să îi fie efectuată lucrarea și așa a continuat un timp, după care s-a adresat la poliție... Palamaru Dumitru a refuzat să încheie un contract pentru banii primiți și nu a întocmit careva recipise sau contracte, deoarece Palamaru Dumitru a refuzat invocându-i că locuiește în apropiere și cunoaște că efectuează lucrări la atelier, suma care a primit-o era de 450 euro, si era în formă de avans... De regulă cu alte persoane încheia contract de prestări servicii, iar cu Palamaru Dumitru nu a încheiat. Nu își amintește exact în ce termen trebuia executată lucrarea, dar posibil a fost de două săptămâni. La acel moment mai avea careva comenzi, dar nu mai multe de trei. Nu a executat lucrarea deoarece Palamaru Dumitru a sărit la el la bătaie...*” și **declarațiile părții vătămate Palamaru Dumitru**, care a relatat că ”...*În una din zile s-a apropiat de Talpa Ghenadie și i-a comunicat că dorește să-i confecționeze o carcasă metalică, ultimul a căzut de acord, și au stabilit ziua când acesta urma să vină să facă măsurările. Inculpatul a venit acasă la orele 07:00, unde a efectuat*

măsurările și a calculat materialul necesar și costul acestuia, pentru care, inculpatul a solicitat suma de 450 euro ca să-l procure, invocând motivul că în acea zi mai are alte comenzi și dorește să folosească un transport unic. Seara când a trecut pe la atelierul inculpatului, materialul nu era procurat. În următoarele zile acesta s-a eschivat de la convorbirile telefonice și nu l-a mai făcut văzut. De la data de 02.06.2020 - 08.06.2020, nu a avut nici un răspuns, decât faptul că nu se află în țară și urma să revină în ziua următoare. În aceeași zi a primit un mesaj prin care i-a spus că îl va contacta mai târziu, aceia fiind și ultima legătură. La data de 22.06.2020, i-a expediat un mesaj inculpatului prin care a solicitat să se clarifice fără a apela la autorități, însă inculpatul nu i-a răspuns, ca urmare s-a adresat la poliție. Inculpatul l-a convins să-i transmită banii pentru confecționarea carcasei din motiv că acesta închiria în apropiere de el un garaj și îl vedea cum lucrează. Banii au fost transmiși acasă după măsurări, însă careva acte nu au întocmit și nu a fost prezenți careva martori...”.

32. În contextul celor relevate, Colegiul penal reiterează soluția instanței ierarhic inferioare privind vinovăția inculpatului Talpa Ghenadie de comiterea escrocheriei - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calității substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și determinarea încheierii actului juridic de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții considerabile. Or, apreciind probele administrate din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității acestora constată că, argumentele avocatului în interesele inculpatului precum că în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele componenței de infracțiune, nu pot fi reținute, având scopul evitării răspunderii penale, fiind îndreptată spre ameliorarea situației inculpatului, întrucât, în baza probelor administrate de acuzatorul de stat s-a constatat cu certitudine că inculpatul, a acționat, manifestând rea-credință în raport cu partea vătămată, respectiv, dânsul a creat părților vătămate impresia precum că își va onora obligația de a executa lucrări la care s-a angajat, și anume de confecționare a unei carcase din metal, pentru ca ulterior să se eschiveze intenționat de la executarea obligațiilor. Or, aceste împrejurări demonstrează că, inculpatul de la bun început avea intenția infracțională de a nu-și onora angajamentul asumat.

33. La caz, instanța de apel subliniază că, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezenței scopului de cupiditate. La fel, pot fi supuse cercetării și alte circumstanțe, nu mai puțin importante: 1) maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost transmise bunurile (de exemplu, cheltuie imediat banii prevăzuți pentru procurarea unor bunuri destinate

victimei); 2) făptuitorul acceptă să-i fie transmise bunurile pe care cu bună-știință nu le va putea valorifica; 3) făptuitorul săvârșește acțiuni care demonstrează ne dorința lui de a-și executa angajamentele; 4) făptuitorul își asumă obligații pe care ulterior afirmă că nu este în stare să le îndeplinească.

34. Colegiul penal remarcă că, limita între un acord civil și o escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin abuz de încredere și înșelăciune. Totodată, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Lipsa intenției infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului, cu toate că în speța dată, intenția inculpatului Talpa Ghenadie în comiterea infracțiunii de escrocherie se prefigurează încă în momentul când inculpatul sub pretextul ”altor comenzi ce urmează să le execute” din motive de cupiditate, cu intenție directă, dorind să dea acțiunilor sale un caracter legal, a convins victima, prin transmitere acestuia a unei sume de bani cu titlu de ”avans”, că va executa lucrarea la care s-a obligat, însă fără ca acesta să execute angajamentului, cauzând astfel părții vătămate daune materiale în proporții considerabile. Mai mult cu atât, Colegiul penal reține că, la ziua de azi inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat și nici nu a întreprins careva măsuri în acest sens.

35. Instanța de apel apreciază critic alegațiile apărătorului cu referire la calificarea de către instanța de fond a infracțiunii de escrocherie prin dobândirea ilicită, la caz, norma prevăzută de art. 190 din Codul penal stabilind noțiunea de ”sustragere” ca formă a escrocheriei, or, scopului infracțiunii caracterizată prin dobândire îi este comun că, făptuitorul urmărește ramburseze finalmente bunul, aflându-se în folosință temporară, nu să-l sustragă, cu intenția de a trece bunul în stăpânire definitivă, fapt întrunit în speță.

36. Colegiul penal respinge ca fiind declarative și argumentele avocatului, în interesele inculpatului cu referire la declarațiile dubioase și contradictorii date de partea vătămată Palamaru Dumitru, or, la caz, se reține coerența depozițiilor date raportate la depozițiile date nemijlocit de către inculpatul Talpa Ghenadie, declarații date sub jurământ, fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor mincinoase în conformitate cu art. 312 din Codul penal, care urmau a fi puse la baza sentinței și care în coroborare cu alte probe confirmă integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

37. Totodată, instanța de apel desconsideră argumentele invocate de partea apărării cu referire la insuficiența probelor prezentate de partea acuzării, or, toate probele anexate la materialele dosarului și reiterate supra confirmă pe deplin vinovăția inculpatului, acțiunile acestuia fiind corect încadrate de către organul de urmărire

penală și instanța de judecată, iar poziția apelantului fiind una declarativă, având doar scopul de apărare și n-a fost confirmată în instanță prin nici o probă.

38. Mai mult ca atât, nerecunoașterea vinovăției în săvârșirea escrocheriei nu echivalează cu achitarea inculpatului de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță – relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, înlătură orice dubiu rezonabil și dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective.

39. Din cele menționate supra se constată cu certitudine atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru tragerea inculpatului Talpa Ghenadie la răspundere penală, or în conformitate cu prevederile art.51 alin.(1) din Codul penal, *temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.*

40. Colegiul penal din probele analizate și apreciate în ședința instanței de apel, stabilește indubitabil că Talpa Ghenadie a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(1) din Codul penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calității substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și determinarea încheierii actului juridic de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții considerabile.

41. Conform art.7 alin.(1) din Codul penal, *la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.*

42. Potrivit art.61 alin. (1)-(2) din Codul penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

43. Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

44. În conformitate cu prevederile art.75 alin.(1)-(2) din Codul penal, *persoanele recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul*

acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

45. La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei (în cazurile când există), statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

46. Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75-78 din Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

47. Colegiul penal menționează că, pedeapsa penală este *echitabilă* atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. *Legalitatea* pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. *Individualizarea* pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea

scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Colegiul consideră că instanța de fond incorect a constatat că în privința inculpatului este oportun de aplicat o pedeapsă privativă de libertate.

48. Subsecvent, sancțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) din Codul penal, stabilește o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani.

49. În această ordine de idei, Colegiul penal, menționează că, instanța de judecată la stabilirea categoriei pedepsei a ținut cont că, inculpatul Talpa Ghenadie a comis infracțiuni care conform art. 16 din Codul penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria celor mai puțin grave, personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat (f.d. 41-42), la evidența medicului narcolog și/sau psihiatru nu se află (f.d. 44,45). Totodată, în conformitate cu prevederile art.76 Codul penal nu s-au reținut careva circumstanțe atenuante, iar în conformitate cu art.77 Codul penal, careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite, prin urmare pedeapsa numită inculpatului Talpa Ghenadie, just a fost stabilită de către instanța de fond, în conformitate cu art. 61 alin. (2) din Codul penal, reieșind din limitele pedepsei prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, și anume o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 32000 (treizeci și două mii) lei, ori reieșind din personalitatea acestuia precum și proporționalitatea pedepsei raportată la fapta infracțională, se atestă necesitatea stabilirii pedepsei pecuniare indicate supra.

50. În concluzie, instanța de apel statuează că, pedeapsa aplicată lui Talpa Ghenadie a fost individualizată corect, este echitabilă și proporțională circumstanțelor cauzei și personalității inculpatului și corespunde scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectare, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

51. Totodată, se reține că pedeapsa stabilită inculpatului coroborează cu Recomandarea nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, adoptată de Comitetul de Miniștri la 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii”.

52. Subsecvent, instanța de apel atestă că, prin ordonanța din 20 octombrie 2020, Palamaru Dumitru a fost recunoscut în calitate de parte vătămată și parte civilă.

53. Colegiul penal constată că, partea vătămată Palamaru Dumitru a înaintat

acțiune civilă, prin care a solicitat repararea prejudiciului material cauzat în urma săvârșirii infracțiunii în sumă de 450 euro.

54. Reieșind din jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, Curtea a statuat, în principiu că atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit.

55. Conform art.219 alin.(1)-(4) din Codul de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.*

56. Conform art.220 alin.(1)-(2) din Codul de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod. Normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.*

57. Potrivit art.1998 alin.(1) Codul civil, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

58. Astfel, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic, acest rol fiind îndeplinit de temeiul răspunderii delictuale, care îl constituie componența delictului civil, și anume totalitatea de elemente esențiale formulate de

legiutor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

59. Componenta delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu, și vinovăția. Lipsa unui element, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor elemente anume.

60. Prin urmare, Colegiul penal reține că, instanța de fond întemeiat a admis solicitarea formulată de încasarea a pagubei materiale or, potrivit actelor anexate la dosarul penal rezultă că, prin infracțiune, lui Palamaru Dumitru i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil, și anume, mijloace bănești în mărime de 450 Euro, prejudiciu care urmează a fi încasat din contul inculpatului Talpa Ghenadie, reieșind din constatarea inechivocă a vinovăției acestuia la săvârșirea infracțiunii imputate.

61. În acest context, instanța de apel reține că, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și de instanța de apel, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO*, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

62. În situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

63. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de apel statuează asupra temeiniciei sentinței instanței de fond, considerente pentru care, apelul declarat de avocatul Marco Dumitru, în interesele inculpatului Talpa Ghenadie urmează a fi respins ca nefondat.

64. În conformitate cu art.415, 417-418 din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, –

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat apelul avocatului Marco Dumitru, în interesele inculpatului Talpa Ghenadie declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-51/2021 din 25 ianuarie 2023, privind învinuirea lui Talpa Ghenadie ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal și se menține această sentință fără modificări.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de 2 luni din momentul comunicării.

Președintele ședinței, judecător:
Judecător
Judecător

Spoială Alexandru
Gîrbu Silvia
Băbălău Denis